

небезпек і загроз, а у разі потреби відшкодування шкоди при відновленні об'єктів захисту, які постраждали внаслідок протиправних дій, недбалості та форс-мажорних обставин. Реалізація цього стратегічного напрямку потребує високої майстерності співробітників підприємства, значних витрат корпоративних ресурсів, доброї організації, чіткості та дисциплінованості. Для реалізації такого важливого напрямку безпеки для кожного об'єкта має бути розроблено принципову, концептуальну модель економічної безпеки. Дані моделі можуть мати як загальні елементи, так і свою специфіку, яка впливає з особливостей та властивостей об'єкта безпеки. Кожне підприємство може мати свій підхід, свої джерела загроз, а звідси й свої засоби забезпечення безпеки. В такому випадку важливий сам принциповий підхід, який є методологічною основою деталізації конкретних заходів захисту того чи іншої об'єкта економічної безпеки за умов кризи та воєнного стану.

Отже, істотна роль у забезпеченні економічної безпеки підприємства відводиться потенціалу персоналу підприємства як основного ресурсу розвитку економічного суб'єкта. Тільки він може забезпечити зростання доходів і як результат збільшення прибутку, але водночас персонал може бути джерелом внутрішніх загроз економічній безпеці.

Список використаних джерел:

1. Варналій З. С. Економічна безпекологія в умовах глобалізаційних викликів і загроз. Економічна безпека: держава, регіон, підприємство: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 21 грудня 2020 р. - 21 січня 2021 р. Полтава: НУПП, 2021. С. 34-39.
2. Кургузенкова Л. А. Економічна безпека підприємства: сутність та чинники формування її відповідного рівня. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2016. Випуск 2. С. 29-33.
3. Ляшенко О. М. Управління економічною безпекою підприємств в умовах гібридної війни. Управление проектами и развитие производства. 2015. № 3 (55). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/upravlinnya-ekonomichnoyubezpekoyu-pidpriemstv-v-umovah-gibridnoyi-viyni>.
4. Поляков П. А. Забезпечення економічної безпеки підприємства в сучасних умовах господарювання. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2018. Випуск 32. С. 49-53.

ПОДАТКОВА ГАРМОНІЗАЦІЯ В УМОВАХ ВОЄННОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІЙ

Бондарук Т. Г., д-р екон. наук, професор, провідний науковий співробітник відділу державних фінансів Державної установи «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України», Степаненко Ю. Ю., здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, Національна академія статистики, обліку та аудиту, м. Київ

Під податковою гармонізацією розуміють процес вирівнювання податкової політики між різними юрисдикціями або країнами з метою

зменшення податкових розбіжностей і створення більш однакового податкового середовища. Основною метою податкової гармонізації воєнної економіки та повоєнного відновлення є сприяння спрощенню міжнародної торгівлі, зменшенню податкових перешкод і уникненню подвійного оподаткування.

Основні аспекти податкової гармонізації в умовах воєнної економіки та повоєнного відновлення включають:

- стандартизацію ставок податків (узгодження рівнів оподаткування на різних рівнях уряду (наприклад, податок на прибуток, ПДВ, акцизи тощо));
- узгодження правил і положень (зближення правил визначення об'єктів оподаткування, методів обчислення податків і звітності);
- боротьба з уникненням податків (податкова гармонізація може включати в себе заходи для запобігання податковим ухиленням і уникненню податків через використання податкових розбіжностей між різними країнами);
- збільшення прозорості і обмін інформацією (різні країни можуть укладати міжнародні угоди про обмін податковою інформацією, щоб боротися з ухиленнями від сплати податків і відмиванням грошей).

Податкова гармонізація в умовах воєнної економіки та повоєнного відновлення може бути важливою для розвитку міжнародних бізнес-відносин і зменшення конфліктів, пов'язаних з оподаткуванням між країнами. Однак вона також може стикається з великими труднощами і опозицією з боку країн, які можуть втратити свій фінансовий суверенітет або конкурентні переваги [1].

Гармонізація, особливо в контексті податкової гармонізації в умовах воєнної економіки та повоєнного відновлення або гармонізації економічної політики, може мати кілька економічних переваг. Зменшення податкових бар'єрів: гармонізація податкової політики може сприяти зменшенню податкових перешкод у міжнародній торгівлі та інвестиціях. Це робить економічні відносини між країнами більш прозорими і передбачуваними для бізнесу, що може стимулювати зростання міжнародної торгівлі та залучення інвестицій. Зменшення податкового обмеження: гармонізація може допомогти уникнути подвійного оподаткування та зменшити неодноразові оподаткування, які можуть виникнути при міжнародних операціях. Це може покращити конкурентоспроможність підприємств і стимулювати інвестиції. Спрощення дотримання: гармонізація податкових правил і процедур може спростити дотримання податкових обов'язків для підприємств і громадян. Це може зменшити витрати на адміністрування податків і підвищити ефективність системи оподаткування. Збільшення привабливості для інвестицій: коли податкова політика гармонізована та передбачувана, країна може стати більш привабливою для іноземних інвесторів. Це може призвести до збільшення іноземних інвестицій, створення нових робочих місць і сприяти економічному розвитку територій. Зменшення податкових ухилень і уникнення сплати податків [2]: гармонізація може допомогти боротися з податковими ухиленнями і уникненням податків, оскільки важче використовувати податкові розбіжності між країнами для цих цілей. Зменшення податкового шахрайства: гармонізація

може зробити більше засобів доступними для боротьби з податковим шахрайством, таким як виведення капіталу або фінансовий обмін [3].

Гармонізація податкових правил і ставок між різними юрисдикціями спрощує порівняння і відображення податкових обов'язків. Це робить важчим для платників податків знаходити різниці в оподаткуванні і використовувати їх для ухилення від сплати податків.

Відбувається збільшення прозорості у системі оподаткування, оскільки правила стають більш зрозумілими та передбачуваними як для платників податків, так і для податкових адміністрацій [4]. Це робить податкові схеми ухилення від оподаткування менш ефективними, оскільки важче приховати доходи та активи.

Це допомагає закрити податкові лазівки та роз'яснити неоднозначності в податковому законодавстві, що часто використовуються для податкового ухилення. Зменшення податкових ставок може зменшити стимули для ухилення від сплати податків, оскільки вищі ставки можуть стимулювати бізнес та фізичних осіб шукати способи зменшення своїх податкових зобов'язань.

Гармонізація податкової системи в умовах воєнної економіки та повоєнного відновлення включають може бути дуже складним завданням через різні фактори і виклики, що виникають у процесі спроби зведення до однакових норм і стандартів.

Серед основних викликів при гармонізації податкової системи в умовах воєнної економіки та повоєнного відновлення можна виокремити наступні.

Різні податкові традиції (різні країни мають свої власні податкові традиції і підходи до оподаткування, що може ускладнювати процес гармонізації. Ці традиції можуть включати в себе різні види податків, ставки оподаткування та методи врахування податків).

Різниця в економічних обставинах (різні країни мають різні рівні економічного розвитку і структуру господарства, що може призводити до різниці в тому, які види податків є найбільш відповідними для певної країни і які ставки оподаткування є найбільш прийнятними).

Політичні інтереси (політичні фактори можуть впливати на гармонізацію податкової системи, оскільки різні політичні групи можуть мати різні погляди на те, які податкові політики є найбільш прийнятними. Це може включати в себе боротьбу за збереження певних податкових переваг або захист інтересів певних груп населення).

Адміністративні обмеження (гармонізація податкової системи також може вимагати змін в адміністративних процедурах та системах збору податків, що може бути великим завданням для державних органів і податкових адміністрацій).

Вплив міжнародних факторів (у регіональних або міжнародних ініціативах з гармонізації податкової системи можуть бути важливими внутрішні та зовнішні фактори, такі як міжнародні угоди, торговельні угоди і вплив міжнародних організацій).

Усі ці фактори можуть ускладнювати процес гармонізації податкової системи і вимагати великих зусиль для досягнення спільної угоди. Однак, при належному плануванні та співпраці, гармонізація може мати важливі переваги для регіонального або міжнародного співтовариства, сприяючи створенню стабільної та справедливої системи оподаткування [5].

Гармонізація податкової системи в умовах воєнної економіки та повоєнного відновлення не завжди передбачає повну уніфікацію. Багато країн обирають податковий конкурентний підхід, щоб зберегти гнучкість і збалансувати міжнародну конкурентоспроможність свого бізнес-середовища. Цей підхід передбачає гармонізацію певних аспектів податкової системи, але залишає простір для індивідуальних адаптацій та впливу на внутрішню економіку.

Перелічимо ключові аспекти податкового конкурентного підходу в умовах воєнної економіки та повоєнного відновлення. Часто використовують гнучкі ставки податків, що дозволяє зберігати гнучкість у встановленні ставок податків на різні види доходів, такі як прибутковий податок, податок на дивіденди, ПДВ, акцизи тощо. Це дозволяє їм пристосовувати свою податкову політику до конкретних потреб своєї економіки і конкурувати з іншими країнами для привернення інвестицій та підтримки підприємств. Застосовують податкові для підтримки певних галузей чи видів бізнесу. Це може включати в себе знижені ставки оподаткування для інноваційних підприємств, податкові кредити для досліджень і розробок, або податкові стимули для екологічно чистих технологій. Використовуючи податковий розподіл між різними рівнями уряду країни можуть залишати рівень гнучкості в розподілі податків між центральним і місцевими урядами. Це дозволяє місцевим урядам конкурувати за інвестиції і створення робочих місць, залежно від своїх власних потреб і можливостей. Застосовуючи податкові процедури країни можуть залишати простір для адаптації податкових процедур і адміністративних політик національного рівня для забезпечення конкурентоспроможності свого бізнес-середовища.

Цей підхід дозволяє країнам спільно працювати над гармонізацією певних аспектів своїх податкових систем, зберігаючи при цьому свободу впливу на розвиток власної економіки. Важливо збалансувати конкурентоспроможність з потребами у доходах для забезпечення стійкості фінансів держави.

Слід зауважити, що гармонізація податкової системи може бути важливим інструментом для створення спільних податкових стимулів для підтримки певних секторів економіки або досягнення конкретних цілей, таких як захист навколишнього середовища, інновації або розвиток технологій.

Основні висновки щодо податкової гармонізації в умовах воєнної економіки та повоєнного відновлення можуть бути наступними. Переваги гармонізації полягають в тому, що гармонізація податкової системи може сприяти зменшенню податкових перешкод, підвищенню прозорості та спрощенню податкового вирішення міжнародних питань. Вона може

підтримати інтеграцію різних ринків, сприяти зростанню торгівлі та обміну між країнами та стимулювати інвестиції та економічний розвиток.

Викликами гармонізації – гармонізація може бути складною через різні податкові традиції, економічні обставини, політичні інтереси та адміністративні обмеження країн чи регіонів. Зберігання гнучкості для збереження конкурентоспроможності і відповідності внутрішнім потребам може бути важливим завданням.

Податковий конкурентний підхід – країни часто вибирають податковий конкурентний підхід, зберігаючи деяку гнучкість для збереження конкурентоспроможності свого бізнес-середовища. Цей підхід дозволяє балансувати гармонізацію з індивідуальними потребами країн. Податкові стимули – гармонізація податкової системи може бути використана для створення спільних податкових стимулів для підтримки певних секторів економіки або цілей, таких як захист навколишнього середовища, інновації або соціальні програми.

Загалом, податкова гармонізація може мати важливий вплив на економічний розвиток, торгівлю, фінансову стабільність держав та окремих територій. Однак її успіх залежить від спільної волі країн і територій для співпраці та вирішення складних питань, пов'язаних із гармонізацією податкової системи.

Список використаних джерел:

1. Юрченко В. Сучасні тенденції розвитку та гармонізації податкових систем країн Європейського союзу. *Вектори для України. Ефективна економіка*. 2013. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2651>
2. Бондарук Т. Г. Реформування місцевого оподаткування в Україні. *Актуальні проблеми економіки*. 2008. № 6. С. 213–221.
3. Державна податкова служба України. Гармонізація бухгалтерського та податкового обліку і визначення об'єкту оподаткування податком на прибуток підприємств. 2022 рік. URL: <https://tax.gov.ua/baneryi/arhiv/podatkovi-zmini-2015/garmonizatsiya/>
4. Бондарук Т. Г., Мельничук І. О. Місцеві податки та збори в Україні: суперечності та перспективи розвитку. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації*. Збірник наукових праць. К.: Типографія «Інтердрук», 2014. С. 17–24.
5. Шинкаренко І. В. Податкова гармонізація як процес формування спільної податкової політики інтеграційних об'єднань з урахуванням досвіду Європейського Союзу. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2011. Вип. 100(1). С. 247-254. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apmv_2011_100%281%29__39

ВПЛИВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Буденна В. М., бакалавр, Обуховська З. О., бакалавр, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Грамотно побудована облікова політика є одними з найважливіших інструментів в управлінні підприємством. Як і раніше дослідження проблем в